

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

โรงงานยาสูบเป็น องค์กรรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง ก่อตั้ง โดย มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2482 ดำเนินการอุตสาหกรรมยาสูบ เพื่อหารายได้ ให้ รัฐนำไปใช้พัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้คนไทยมีความสามารถในการประกอบ การอุตสาหกรรมยาสูบด้วยตัวเอง โดยรัฐบาลไทยทำการซื้อกิจการของห้างหุ้นส่วน จำกัด บุรพายาสูบ และกิจการการผลิตบุหรี่ของเอกชนรายอื่นๆในประเทศเข้าอยู่ในการควบคุม ของโรงงานยาสูบกรมสรรพสามิตกระทรวงคลัง ต่อมาในปี พ.ศ 2486 รัฐบาลออกประกาศ พระราชบัญญัติยาสูบ โดยมีสาระสำคัญที่กำหนดให้การประกอบอุตสาหกรรมผูกขาดของรัฐ ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมพร้อมมุ่งสู่ธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ ปัจจุบัน มีสำนักงานยาสูบ 8 แห่งได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย สุโขทัย แพร่ บ้านไผ่ เพชรบูรณ์ นครพนม หนองคาย โรงอบใบยาบ้านเด่นชัย และ สถานีทดลองยาสูบแม่โจ้ (รายงานประจำปีโรงงานยาสูบ ,2548)

สถานีทดลองยาสูบแม่โจ้จังหวัดเชียงใหม่ได้ถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2495 ในสมัย ที่พลตรีหลวงชำนาญยุทธศิลป์เป็นผู้อำนวยการ โรงงานยาสูบ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ โรงงานยาสูบ ทั้งนี้มีฝ่ายเทคนิค(ฝ่ายวิจัยและพัฒนาในปัจจุบัน)เป็นผู้จัดตั้งสถานีทดลองยาสูบ โดย มี ดร.เอียน ชัมพานนท์ เป็นผู้ดำเนินการจัดหาสถานที่ตั้งปัจจุบันสถานีทดลองยาสูบเป็นหน่วยงาน ที่ขึ้นตรงต่อฝ่ายใบยาโรงงานยาสูบกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการทดลอง และการวิจัย เกี่ยวกับการเพาะปลูกยาสูบในประเทศไทยทุกประเภททั้งในด้านการเกษตรกรรม การใช้ปุ๋ย ปรับปรุงดิน การป้องกัน และการกำจัดศัตรูยาสูบ ตลอดจนการศึกษาทดลองเกี่ยวกับเชื้อเพลิงบ่ม ใบยาสูบ โรงบ่ม และ วิธีการบ่มที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อประหยัด และ หลีกเลี่ยงปัญหาการทำลาย สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เพื่อให้ได้ยาสูบที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยัง ได้ทำการเผยแพร่ผลงานด้าน วิชาการ ไปสู่พนักงานส่งเสริมของฝ่ายใบยา ชาวไร่ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบไทย และ ผู้ที่ เกี่ยวข้องให้เป็นรูปธรรมมากที่สุด

ในปัจจุบันนี้โรงงานยาสูบต้องเผชิญกับอุปสรรคปัญหา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและ สังคมที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจยาสูบ อันได้แก่ ภาระต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น ดัชนีค่าครองชีพของ ประชาชนที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับ ตลอดจนกระแสการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ ที่อยู่ในรูปของกิจกรรมและกฎหมายต่างๆ ในขณะที่ด้านการตลาดต้องเผชิญกับการแข่งขันกับ คู่แข่งบุหรี่ต่างประเทศ ปัญหาบุหรี่ปลอม และ บุหรี่ที่ลักลอบนำเข้า (รายงานประจำปีโรงงานยาสูบ ,2548)

ส่งผลกระทบต่อ ผลดำเนินการของโรงงานยาสูบ ณ สิ้นปีงบประมาณ 2549 โรงงานยาสูบมีรายได้ทั้งสิ้น 42,273.33 ล้านบาท ลดลงจากปี 2548 เป็นจำนวน 2,268.64 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.09 (รายงานประจำปีโรงงานยาสูบ, 2549)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้องค์กรจำเป็นต้องปรับโครงสร้างการบริหารระบบทรัพยากรบุคคล โดยเน้นให้มีความพร้อมการแข่งขันมากขึ้นเพื่อดำเนินงานในลักษณะธุรกิจเชิงพาณิชย์ รวมทั้งมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน และ ระบบงานให้มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น โดยพัฒนาทุกภาคส่วนตั้งแต่ กลุ่มภารกิจด้านอำนวยการ กลุ่มภารกิจด้านการผลิต กลุ่มภารกิจด้านการตลาด และกลุ่มภารกิจด้านไวยา ซึ่งหมายรวมถึง สถานีทดลองยาสูบแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรเอง จึงส่งผลให้พนักงานต้องเร่งพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แต่พนักงานส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยกับระบบดำเนินงานในลักษณะธุรกิจเชิงพาณิชย์ที่เน้นการแข่งขันมากขึ้น และ อาจเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงต่ออาชีพ ทำให้จำนวนพนักงานส่วนภูมิภาคลดลง จากในปีงบประมาณ 2549 ลดลงจากปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 3.85 % ทำให้องค์กรขาดทรัพยากรบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถไป

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานสถานีวิจัยทดลองยาสูบแม่โจ้ เพื่อจะทำให้องค์กรได้ทราบถึงระดับความสำคัญของปัจจัยจูงใจในการทำงานของพนักงาน และนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลเป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานให้มีสภาพการทำงานที่เหมาะสม สร้างปัจจัยจูงใจในการทำงานเพื่อรักษาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถไว้ในองค์กรและทำให้พนักงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยจูงใจในการทำงานของพนักงานสถานีทดลองยาสูบแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบปัจจัยจูงใจในการทำงานของพนักงานสถานีวิจัยทดลองยาสูบ แม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของพนักงาน สถานีวิจัยทดลองยาสูบ แม่โจ้ในจังหวัดเชียงใหม่

นิยามศัพท์

ปัจจัยจูงใจในการทำงาน หมายถึง ปัจจัยกระตุ้นในการทำงาน ได้แก่ ลักษณะ และขอบเขตของงาน ความรับผิดชอบ การยอมรับในผลงานจากผู้อื่น ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และ ปัจจัยรักษาสุขลักษณะจิตใจ ได้แก่ นโยบายการบริหารของสถานีดลอง การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน ค่าตอบแทน ความมั่นคงในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงานเกิดเป็นความสุขของพนักงานส่งผลให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จนเกิดความสำเร็จต่อองค์กร

พนักงาน หมายถึง พนักงานสถานีดลองยาสูบแม่โจ้ใน จังหวัดเชียงใหม่
สถานีดลองยาสูบ แม่โจ้ ใน จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวิจัยและควบคุมคุณภาพของใบยาสูบซึ่งรับผิดชอบ เฉพาะในเขตของจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved